

Žeparske tatvine v starem mestnem jedru mesta Ljubljane

Irfan Beganović
pomočnik komandirja
PP Ljubljana Center

„Žeparska kriminaliteta“

- **Tatvina po I. odstavku 204. člena Kazenskega zakonika (KZ-1)**

Kdor vzame komu tujo premično stvar, da bi si jo protipravno prilastil, se kaznuje z zaporom do treh let.

- **Velika tatvina po 3. točki I. odstavka 205. člena Kazenskega zakonika (KZ-1)**

Storilec tatvine iz prvega odstavka prejšnjega člena se kaznuje z zaporom do petih let:

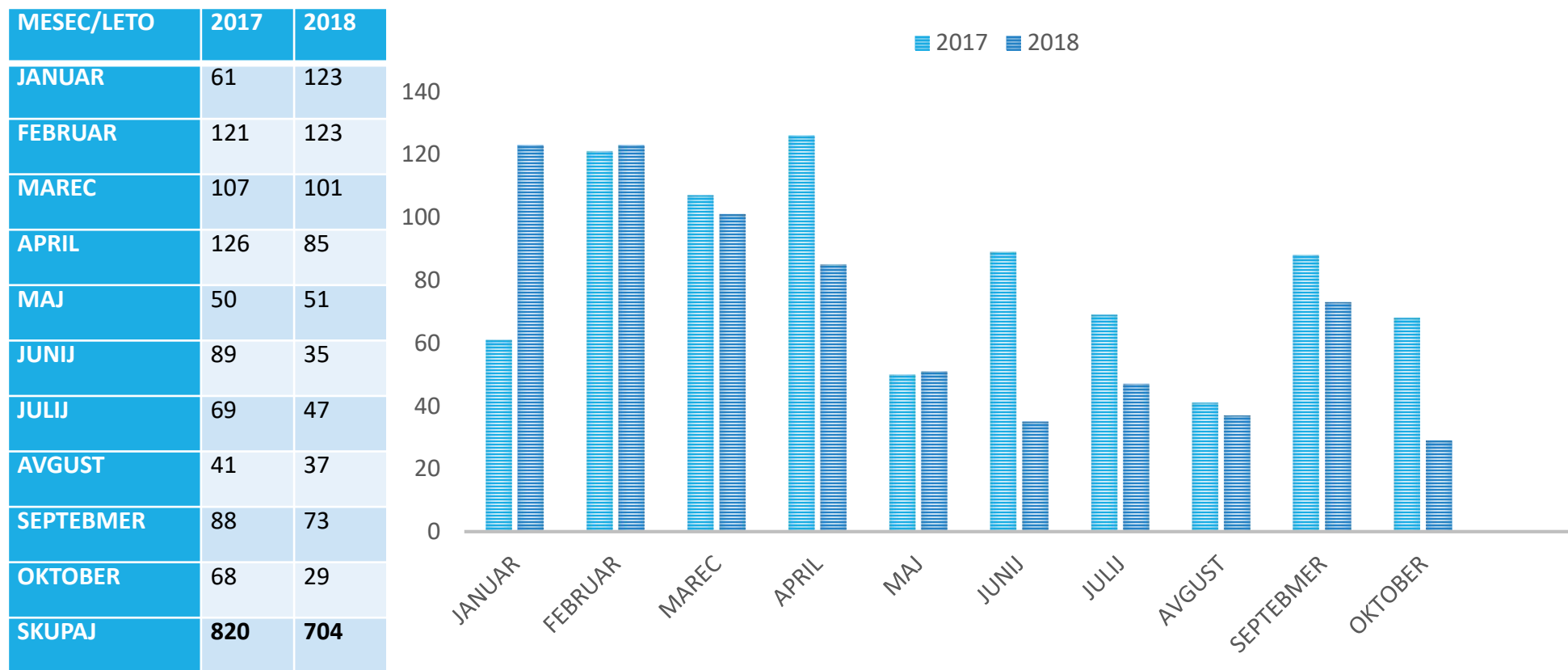
...

3. če je storil tatvino na posebno predrzen način;

...

Število žeparskih tatvin na območju PP Ljubljana Center

Pregled žeparskih tatvin po mesecih na območju PP Ljubljana center – primerjava 2017/2018 do 24. oktobra:

Žeparji opaženi tudi s strani drugih

- Pritisk medijev (oddaja 24ur inšpektor – novinarka v vlogi žrtve; prikaz taktike storilk),
- protestna nota Veleposlaništva Japonske (ošk. v veliko primerih drž. Japonske) – sestanek na temo varnosti v Sloveniji,
- turistični vodiči z veliko informacijami o žeparskih tatvinah (sestanek na pobudo Društva regionalnih turističnih vodnikov Slovenije 28. 2. 2018 v prostorih MOL - prenos informacij med policijo, Društvom reg. turističnih vodnikov Slovenije, predstavnico Turizma Ljubljana).
 - Policija vključena v skupino na aplikaciji Viber z namenom obveščanja policistov na terenu – v skupini 114 oseb (turistični vodniki iz celotne Slovenije).

Sodelovanje z društvom turističnih vodičev – njihovo videnje

- Vsako leto vedno več turistov v Ljubljani,
- največ turistov prihaja iz Italije, Azije (J. Koreja, Malezija, Japonska, Kitajska, Singapur, Indija,...), nemško govoreči (Avstrija, Nemčija, Švica), Američani, Južna Amerika (Argentina, Brazilija),
- dobro medsebojno obveščanje turističnih vodičev o problematiki in obveščanje policistov na terenu (Viber) – upad tatvin,
- Ljubljana kot turistično mesto varno mesto po mnenju turistov,
- turistična društva zadovoljna z delom policije (redni sestanki, aplikacija Viber, aktivno delovanje policistov na terenu...),
- opozarjanje turistov na samozaščitne ukrepe s strani turističnih vodičev.

Kdo so žrtve žeparskih tatvin

- Turisti

- pri sebi imajo večjo količino gotovine,
- gibajo se v skupinah ,
- nepozorni na okolico („lahke tarče“),
- največkrat žrtve turisti iz Azije,

in tudi

- starejši občani

- zmanjšana zaznava,
- šibkejši,
- pri sebi imajo več gotovine (dvigi pokojnine),
-

Kdo so storilci žeparskih tatvin in njihovo delovanje

- Ženske vseh starosti (tudi mladoletne)
 - spreminjanje osebnih podatkov (menjavanje potnih listov – onemogočanje zaznavanje kršitev),
- predvsem državljanke Bolgarije, Romunije, Bosne in Hercegovine in Hrvaške (Romska populacija),
- žrtve kaznivih dejanj Trgovine z ljudmi (vodja vedno moški),
- priprava storilk – opazovanje izstopnih točk turistov iz avtobusov,
- delovanje v manjših skupinah – dve ali več (ena odvrača pozornost ošk., druga izvrši tatvino),
- skoraj vedno v gibanju,
- v istem dnevu na več lokacijah (npr. dopoldan v Ljubljani, popoldan na Bledu).

Odkrivanje in preprečevanje žeparskih tatvin

- Pridobivanje informacij od občanov na kriminalnih žariščih,
- sodelovanje s turistični vodiči (sestanki, mobilna aplikacija Viber, ...),
- izmenjava podatkov z drugimi policijskimi enotami,
- prisotnost policistov na kriminalnih žariščih:
 - v uniformi (preprečevanje in preventivno delovanje),
 - v civilnih oblačilih (odkrivanje in prijetje storilcev KD)m
 - težava: storilke že poznajo policiste kljub civilnim oblačilom → redno menjavanje policistov na terenu.

Primeri komuniciranja preko aplikacije Viber

Če slučajno kdo najde rjavo denarnico s francosko izkaznico, prosim sporočite tu ali pustite jo v TICu. Hvala 20:34

7. 11. 18

2 roparki z karirastim salom zelo aktivno zasledujeta mojo skupino 17:03

Lokacija? 17:04 ✓

Mestna hisa sedaj 17:08

Lahko me poklicete jih vidim 17:08

Pridemo sedaj tja 17:08 ✓

Sta pred Vigo 17:09

Ste jih dobili? 17:15

Ja 17:16 ✓

Moji stranki zdaj so ukradli 15:58

Denarnico 15:58

Prešerec 15:59

Dve sta zraven 15:59

Prešerna 15:59

Ali imate kaj opisa 16:03 ✓

Žal zdaj nimam časa, nisem poslikala... ena večja inela leopardov plašč, govoriyo slovensko zelo slabo 16:13

Ok 16:13 ✓

Dve sedita na Prešernovem spomeniku. Ena ima belo kapo. 17:57

Pozor. Ze delajo. 3 v črnih bundah. Sledile moji skupini na Streliski. Ajsa in se dve 9:45

Gredo proti busom 9:45

aisa in se 2 na tromostovju 12:04

zdaj pred tic-em 12:05

A jih mogoče se kdo vidi? 12:15 ✓

vse so bl temno oblečene, sam nisem vidla kam so zdej šle 12:18

21. 10. 18

Iste tri Ajsa in se dve ze na delu se skrivajo okoli Streliske kot vveraj crne jakne. Pozor 8:32

Hvala za info. Sta bili dobljeni skupaj se z ostalimi. Opravljen postopek... LP

arkade proti pogacarjevem trgu 15:10

zdaj stojita pred tic-em isti 2 15:11

Gresta proti mestni hiši...siva kapa s cofom in siv klobuček 15:12

pa še aisa in ena druga na tromostovju 15:12

zdej 4 pri ženskih wc-jih 15:13

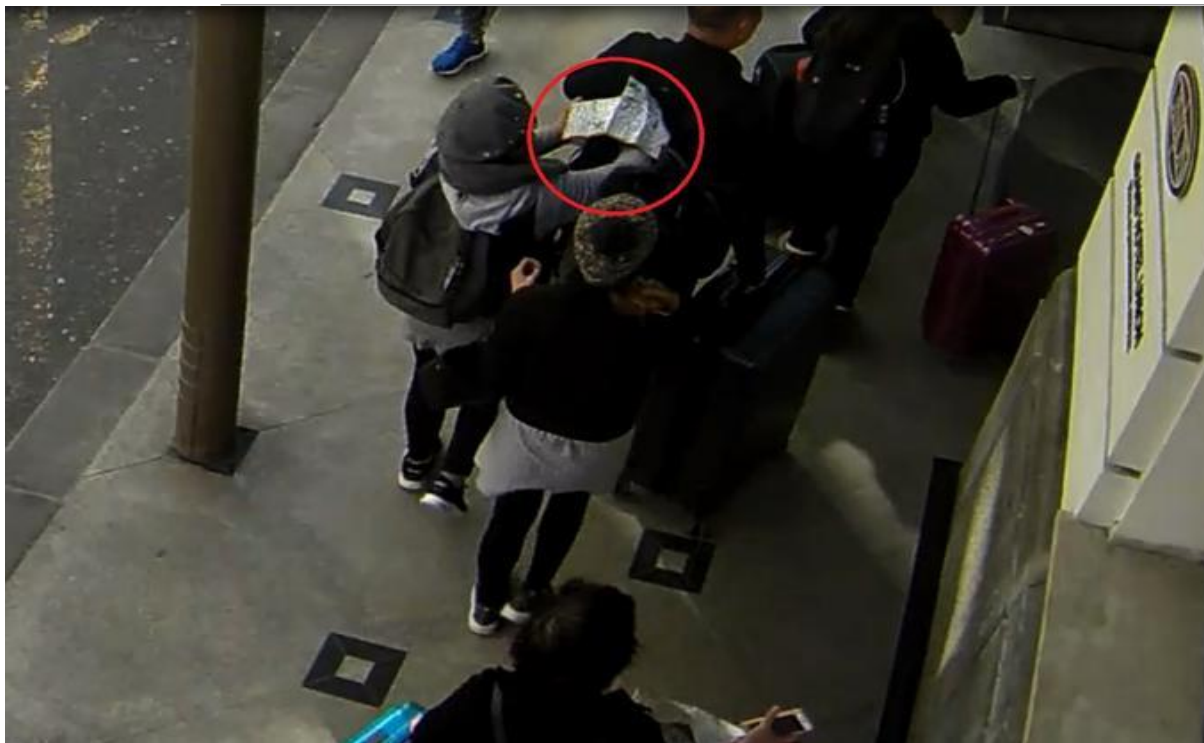
so šle dol v wc za skupino 15:15

Sem preposlal mest redarstvu 15:20

Upam da bodo še tam 15:21

ful hitijo vse proti pogacarjevem/trznici ...so vrjetno nekej ukradle 15:25

Primeri v sliki

Pridobljeno iz <https://www.aktualno24.si/view/previdno-z-zacetkom-turisticne-sezone-na-delu-vse-vec-zeparjev-vzivo-jx4en0pw3vj0k50rdml96qg8> z 3. 7. 2018, objavljeno: petek, 18. 5. 2018; 11.12

Pridobljeno iz <https://cekin.si/clanek/koristno/to-morate-videti.html> z 11.11.2018, objavljeno: petek, 18.5.2018; 14.28

Video 1

Pridobljeno iz <https://www.aktualno24.si/view/poglejte-kako-se-zeparji-lotijo-nic-hudega-slutecih-zrtev-3n9gd2z70v87z7pr5xe1mlk8> z 11. 11. 2018, objavljeno: petek, 18. 5. 2018; 9.06

Video 2

Pridobljeno iz <https://www.aktualno24.si/view/poglejte-kako-se-zeparji-lotijo-nic-hudega-slutecih-zrtev-3n9gd2z70v87z7pr5xe1mlk8> z 11. 11. 2018, objavljeno: petek, 18. 5. 2018; 9.06

Prijeti storilci in odvzeta prostost v 2017/2018

V letu 2018 smo policisti PP Ljubljana Center, v skladu z določili 2. odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku zaradi žeparskih tatvin odvzeli prostost 8 osebam in sicer:

- 3 državljanom BIH,
- 1 državljanu Bolgarije,
- 3 državljanom Alžirije (prosilec za mednarodno zaščito),
- 1 državljanu Maroka (prosilec za mednarodno zaščito).

V letu 2017 smo policisti PP Ljubljana Center, v skladu z določili 2. odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku zaradi žeparskih tatvin odvzeli prostost 16 osebam.

Zaključek

- Treba se je zavedati, da v sodobnem svetu varnost ni samoumevna,
- res je, da je Policija prva tista, ki je dolžna skrbeti za varnost ljudi in premoženja, vendar zaradi takšnih in drugačnih okoliščin je nujno potrebno sodelovanje vseh deležnikov za ustvarjanje skupne varnostni,
- v našem primeru se je lepo pokazalo medsebojno sodelovanje, nudenje pomoči in izmenjava informacij, ki so pripomogle, da smo z skupnimi močmi storili tisto, kar je nujno potrebno za večjo varnost nas vseh.
- Policija si še naprej želi takšnega sodelovanja in se tudi ob tej priliki zahvaljuje vsem deležnikom, ki so sodelovali pri reševanju tega problema, posebej za vsem članom Društva regionalnih turističnih vodnikov Slovenije.

HVALA ZA POZORNOST